

**VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK
2023**

OBSAH

PRÍHOVOR PREDSEDU PREDSTAVENSTVA PD	3
PROFIL POĽNOHOSPODÁRSKEHO DRUŽSTVA	4
ČINNOSŤ PD V ROKU 2023	5
RASTLINNÁ VÝROBA	5
MECHANIZÁCIA	7
ŽIVOČÍŠNA VÝROBA	8
NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ČINNOSTI	11
ROZLIČNÝ TOVAR	11
MÄSOVÝROBA S.R.O.	11
PODPORNÁ POLITIKA	12
PRIAME A NEPROJEKTOVÉ PODPORY	12
FINANČNÉ A INVESTIČNÉ OPERÁCIE	14
INVESTÍCIE	14
ZÁVÄZKY	14
POHĽADÄVKY	15
POKLADŇA A BEŽNÉ BANKOVÉ ÚČTY	15
ÚVERY A LEASING	15
ÚROKY	15
ĽUDSKÉ ZDROJE	16
VYBRANÉ FINANČNÉ UKAZOVATELE	17
INÉ	18
UDALOSTI OSOBITNÉHO VÝZNAMU	18
ZÚČTOVANIE VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA	18

Príhovor predsedu predstavenstva PD

Vážené členky, vážení členovia!

Dostáva za Vám do rúk výročná správa družstva za rok 2023, v ktorej bilancujeme výsledky našej práce, naše úspechy, splnené plány a ciele, ale aj nezdary.

Veľmi komunikovanými témami v agropotravinárskom odvetví počas roka 2023 bola Spoločná poľnohospodárska politika a prispôsobovanie sa jej novým pravidlám, pokračujúca energetická kríza, pretrvávajúca inflácia, povolebná výmena kádrov na rezortnom ministerstve, ako aj nástrahy počasia.

V januári začali platiť nové pravidlá spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2023-2027. Veľa času sme venovali jej študovaniu a zavádzaniu zmien, ktoré vyplynuli z týchto predpisov do praxe, sledovaniu termínov a neustálemu posielaniu hlásení, denníkov, zoznamov a fotografií na platobnú agentúru. Odoslali sme celkovo 25 hlásení k priamym platbám vo forme žiadostí, doplnení, evidencií zmlúv a denníkov pasenia, nezrovnalosti sme dokladovali odoslaním takmer 120 fotografií. Zavádzanie nových noriem do výroby prinášalo mnohé otázky, na ktoré nám často nevedeli odpovedať ani samotní tvorcovia tejto legislatívy, takže nám nezostávalo nič iné len improvizovať.

Z pohľadu vývoja počasia bol rok 2023 nadpriemerne daždivý, čo komplikovalo a spomaľovalo poľné práce takmer počas celého roka, zároveň ale prišlo úrode obilnín a krmovín. Na druhej strane veľký medzироčný prepád odbytových cien obilnín, spôsobených dovozom ukrajinskej pšenice na európsky trh, prispel k prepadu tržieb rastlinnej výroby.

V živočíšnej výrobe sme dosiahli pekné výsledky v úžitkovosti dojníc, keď sme sa s dojivosťou 11 525 kg mlieka za dojnicu a laktáciu zaradili na 16 miesto v celoslovenskom rebríčku chovateľov dojníc. Vyššiu produkciu mlieka sme dokázali predať za lepšie ceny a takto zlepšiť bilanciu podnikových tržieb.

Do roku 2024 vstupujeme s vierou, že bude menej náročný na nepotrebnú byrokráciu, že naše požiadavky na zmeny v nariadeniach vyplývajúcich zo Spoločnej poľnohospodárskej politiky budú vypočítané a schválené a my sa budeme môcť plnohodnotne venovať práci na poli a v maštali.

Prajem Vám úspešný rok 2024.

Ing. Ivica Lačná
Predseda predstavenstva

Profil poľnohospodárskeho družstva

Základné charakteristiky

<i>Nadmorská výška</i>	od 420 do 1 530m n. m.
<i>Obhospodarovaná výmera podľa LPIS</i>	1 527,53 ha
<i>z toho orná pôda</i>	556,83 ha
<i>Hovädzí dobytok</i>	669 ks
<i>z toho dojnice</i>	282 ks
<i>Ovce</i>	338 ks
<i>Produkcia mlieka na dojnicu a laktáciu</i>	11 525 kg

Predmetom podnikania družstva je:

- poľnohospodárska a lesnícka výroba vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov za účelom ich spracovania alebo ďalšieho predaja
- služby pre rastlinnú a živočíšnu výrobu bez veterinárnych služieb, výroba hotového krmiva pre hospodárske zvieratá
- lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby
- prenájom nehnuteľností vr. bytového hospodárstva
- služby pre spoločnosť ako celok
- ubytovacie služby v rozsahu voľnej živnosti
- podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom
- uskutočňovanie stavieb a ich zmien
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti výroby
- údržba motorových vozidiel bez zásahu do motorickej časti vozidla
- nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5 t vrátane prípojného vozidla
- poskytovanie služby vedenia cudzieho motorového vozidla
- skladovanie
- služby súvisiace s počítačovým spracovaním údajov
- prenájom hnutelných vecí
- donášková služba
- opravy pracovných strojov

Činnosť PD v roku 2023

Rastlinná výroba

Závod rastlinnej výroby hospodáril v roku 2023 na výmere 1 527,52 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 556,83 ha ornej pôdy a 970,69 ha lúk a pasienkov. Ide o celkovú deklarovanú výmeru spôsobilých parciel, bez výmery parciel nespôsobilých na platbu vo výmere 0,69 ha. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa na základe našej požiadavky o rozšírenie pôdných blokov LPIS zvýšila výmera pôdneho fondu o 3,68 ha.

Vývoj poľnohospodárskeho pôdneho fondu (PPF) v ha

<i>Rok</i>	<i>PPF</i>	<i>Orná pôda</i>	<i>TTP</i>
2018	1 771,90	572,97	1 198,93
2019	1 702,28	568,47	1 133,81
2020	1 693,55	567,86	1 125,69
2021	1 646,05	560,77	1 085,28
2022	1 523,84	553,58	970,31
2023	1 527,52	556,83	970,69

Osev na ornej pôde

V roku 2023 sa obilniny pestovali celkovo na výmere **292,96 ha**, z toho sa pšenica ozimná pestovala na výmere 151,42 ha, pšenica jarná na výmere 21,84 ha, jačmeň ozimný na výmere 8,38 ha, triticales na výmere 46,63 ha, ovos na výmere 19,39 ha a kukurica na vlhké zrno na výmere 45,30 ha. Z krmovín sa pestovala kukurica na siláž na výmere 111,92 ha, lucerna na výmere 99,22 ha, ďatelino-trávy na výmere 17,16 ha a silfium na výmere 6,73 ha. 28,84 ha pôdy zostalo ležať úhorom, z toho na výmere 1,25 ha bol založený úhor pre medonosné rastliny. V roku 2023 sa obnovilo 25,95 ha TTP.

Hospodársky rok 2023 môžeme hodnotiť ako nadpriemerne daždivý. Jarné dažde posunuli sejbú kukurice, v letnom období komplikovali zber sena a žatvu. Stabilné počasie priniesla až jeseň aj to len na krátky čas, v novembri a decembri padlo takmer 270 mm zrážok, z toho dôvodu sme nestihli rozmetať a zaorať maštalný hnoj a urobiť jesennú prípravu pôdy na plánovanej výmere 100 ha.

Osev na ornej pôde

<i>Plodina</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
<i>Pšenica ozimná</i>	195,38	180,04	61,09	200,22	151,42
<i>Pšenica jarná</i>	-	63,73	62,76	36,96	21,84
<i>Jačmeň ozimný</i>	31,84	33,82	62,77	75,70	8,38
<i>Triticale</i>	-	-	54,62	39,54	46,63
<i>Raž siata</i>	64,56	40,29	-	-	-
<i>Ovos siaty</i>	-	-	-	-	19,39
<i>Kukurica na zrno</i>	28,89	53,02	30,25	-	45,30
<i>Obilniny spolu</i>	320,67	370,90	271,49	352,42	292,96
<i>Kukurica na siláž</i>	64,20	88,93	124,50	105,19	111,92
<i>Lucerna</i>	155,54	108,03	134,42	72,12	99,22
<i>Trávy na ornej pôde</i>	-	-	13,82	17,12	17,16
<i>Silfium zrastenolisté</i>			6,73	6,73	6,73
<i>EFA – úhor</i>	-	-	16,54	-	28,84
<i>Spolu</i>	568,47	567,86	560,77	553,58	556,83

Výnosy v t/ha

<i>Plodina</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
<i>Pšenica ozimná</i>	5,32	4,88	5,99	5,01	5,68
<i>Pšenica jarná</i>	-	4,04	4,32	5,00	4,50
<i>Jačmeň ozimný</i>	6,20	6,24	8,24	6,93	4,39
<i>Triticale ozimné</i>	-	-	4,27	4,8	6,51
<i>Raž siata</i>	4,79	5,67	-	-	-
<i>Ovos siaty</i>					2,57
<i>Kukurica na zrno</i>	10,46	10,15	8,87	-	8,93
<i>Kukurica na siláž - v zelenom stave</i>	36,17	42,06	28,69	39,03	30,42
<i>Lucerna - v suchom stave</i>	6,45	8,87	5,56	8,44	11,58
<i>Trávy a iné RK – v suchom stave</i>	-	-	7,02	6,25	10,68
<i>Silfium zrastenolisté</i>	-	-	-	23,12	39,00

Závod rastlinnej výroby v hospodárskom roku 2023 vyrobil celkovo 923,42 t pšenice, 303,73 t triticale, 36,79 t ozimného jačmeňa, 50 t ovsu, 3348,5 t kukuričnej siláže, 2297,7 t lucernovej senáže.

V roku 2023 sa predalo 1217,28 t krmnej pšenice. Z krmovín sa predalo 438,22t lúčneho sena. Zvyšná časť produkcie obilnín a krmovín mimo sena sa použije na pokrytie krmneho fondu živočíšnej výroby.

Produkcia a predaj v roku 2023

<i>Plodina</i>	<i>Celková produkcia v t</i>	<i>Predané množstvo v t</i>	<i>Tržby v €</i>	<i>Priemerná cena v €/t</i>
<i>Pšenica krmná</i>	923,42	1 217,28	161 906,00	133,00
<i>Seno lúčne</i>	1 206,20	438,55	46 430,00	105,87

Závod rastlinnej výroby v roku 2023 zaknihoval tržby celkovo vo výške **290 228 €** a hospodáril so ziskom **77 430 €**. Dotácie do závodu rastlinnej výroby boli zúčtované vo výške **367 131 €**.

Mechanizácia

Mechanizačné strediská boli k 1.1.2021 zaradené pod závod rastlinnej výroby, zároveň poskytovali služby pre závod živočíšnej výroby a okrajovo aj mimopodnikové služby na trhu v rámci Slovenskej republiky. Z celkového ročného fondu pracovného času až 37 % pracovných hodín, t.j. 87 dní, odpracuje závod RV v závode ŽV a to najmä pri vývoze MH, doprave vody, zvierat, nastielaní a opravách. Tretinu z celkového ročného fondu pracovného času, teda 80 dní, vyplňajú poľné práce RV a 27 %, čo je 63 pracovných dní sa vykonávajú opravy a údržba. 3% z fondu pracovného času sú poskytované ako mimopodnikové služby. V roku 2023 odpracoval závod RV 18 976 hodín.

Úroveň tržieb z mimopodnikových služieb predstavovala v roku 2023 objem 21 349 €.

Rozhodujúcou nákladovou položkou mechanizácie je spotreba pohonných hmôt a mazadiel. Cena PHM medziročne klesla o 13 %, keď sa cena motorovej nafty pohybovala na úrovni 1,26 € za liter a spotrebovalo sa jej 119 035 l. Náklady na obstaranie náhradných dielov boli zúčtované vo výške 55 951 €.

<i>Spotreba motorovej nafty</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
<i>Spotrebované množstvo v l</i>	136 265	138 424	130 770	120 074	119 035
<i>Cena € za l</i>	0,9700	0,8246	0,9955	1,42	1,26

Živočíšna výroba

Ku koncu roka 2023 bol celkový stav hovädzieho dobytku evidovaný v počte 669 ks, z toho 282 ks dojníc a 23 ks kráv bez trhovej produkcie mlieka, evidovaný stav oviec bol ku koncu roka 338 ks. V roku 2023 bola brakácia dojníc na úrovni 34,76 % , t.j. 97 ks dojníc, z ktorých bolo 76 ks vyradených z chovu a predaných, zvyšný počet bol evidovaný úhyn. V stáde sa brakujú dojnice s dojivosťou pod 20 l na ks a deň, z dôvodu problematickej reprodukcie (inseminácia maximálne 4 krát) a z dôvodu chorôb nôh a mastitíd.

Stavy oviec sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšili zaradením 53 ks mladých oviec do stáda.

Stavy hospodárskych zvierat

	2019	2020	2021	2022	2023
Hovädzí dobytok spolu	708	743	695	689	669
z toho dojnice	301	299	279	285	282
z toho kravy BTM	68	58	55	41	23
Ovce spolu	712	163	221	273	338

V parametroch úžitkovosti sa v roku 2023 na dojnicu nadojilo 11 212 l surového kravského mlieka, čo je s predchádzajúcim rokom nárast o 558 l. Na 100 ks dojníc sa odchovalo v priemere 92,46 ks teliat. Vek prvého otelenia bol 23 mesiacov a 10 dní a medziobdobie (počet dní od otelenia po otelenie) 394 dní.

Ku zvýšeniu úžitkovosti prispeli systémové opatrenia, ktoré sú uplatňované už 5. rok. Ide o intenzívny odchov mladého dobytku, riadenú reprodukciu, skorú detekciu teľnosti využitím sonografického vyšetrenia. K dojivosti prispievajú kvalitné krmivá, presnosť kŕmenia a postupné zlepšovanie podmienok ustajnenia. Zavedením dojenia 3 krát denne sa podarilo zvýšiť úžitkovosť v priemere o 15 %. Stádo podlieha prísnej selekcii zvierat na úrovni štatútu šľachtiteľského chovu Holsteinského plemena, dojnice dnes dosahujú priemernú hmotnosť 850 kg.

Úžitkovosť

	2019	2020	2021	2022	2023
Dojivosť na 1 dojnicu v l	8 988	9 314	10 255	10 654	11 212
Podľa holsteinskej asociácie v kg	9 609	9 911	10 215	10 798	11 525
Vek na 1. laktácii v mesiacoch	26	27	24	24	23
Medziobdobie v dňoch	426	412	411	385	394
Odchov teliat na 100 ks dojníc	92,82	95,92	86,35	79,0	92,46

Mlieko

Rozhodujúcou komoditou v hospodárení družstva, tak z hľadiska rozsahu tržieb ako aj z hľadiska výrobných vstupov a rozsahu prác, je chov dojníc a výroba surového kravského mlieka. Celkovo boli tržby za mlieko zúčtované vo výške 1 475 855 €, podieľajú sa 60 % na celopodnikových tržbách.

V roku 2023 sa predalo cez Odbytové družstvo Sever **3 114 882 l** mlieka, z ktorého **2 536 415 l** bolo dodané do Tatranskej mliekarene v Kežmarku v priemernej cene **0,4712 €/l**. Mimo dodávok mlieka do TAMU dodávame mlieko aj menším lokálnym spracovateľom mlieka v spotovom režime za lepšie ceny. Takto sa predalo do mliekarene Agrofarma v Červenom Kameni **185 370 l** v priemernej cene **0,4558 €/l**, **331 188 l** do mliekarene Šeliga v Hruštíne v priemernej cene **0,4667 €/l**. V novembri roku 2023 sme začali dodávať mlieko do mliekarene Nika, kde sa predalo celkovo **22 672 l** mlieka v priemernej cene **0,4538 €/l**. Do mliekarene Syrex Zázrivá sa predalo **979 l** mlieka v priemernej cene **0,4547 €/l**. Priamym predajom z dvora prostredníctvom mliečneho automatu sa predalo **30 451 l** v cene **0,8182 €/l**. **13 730 l** mlieka sa skúmalo.

V porovnaní s minulým rokom cena surového kravského mlieka predávaného spracovateľom mlieka v priebehu roka klesla, ale priemerná ročná na úrovni **0,4740 €/l** je medziročne o 2,8 centu/l vyššia (v roku 2022 bola priemerná realizačná cena na úrovni 0,446€/l, v roku 2021 dosiahla úroveň 0,3464 €/l). V priebehu roka sa cena mlieka pohybovala od 0,5507 €/l do 0,4169 €/l. V roku 2023 sme zarobili **0 71 712 €** viac, vďaka predaju mlieka menším spracovateľom mlieka.

Predaj surového kravského mlieka v roku 2023:

	Tržba	Priemerná cena za l	Predané množstvo
<i>Tatranská mliekareň</i>	<i>1 195 077</i>	<i>0,4712</i>	<i>2 536 415</i>
<i>Šeliga, Hruštín</i>	<i>154 570</i>	<i>0,4667</i>	<i>331 188</i>
<i>Agrofarma ČK</i>	<i>84 490</i>	<i>0,4558</i>	<i>185 370</i>
<i>Nika</i>	<i>10 288</i>	<i>0,4538</i>	<i>22 672</i>
<i>Syrex</i>	<i>979</i>	<i>0,4547</i>	<i>2 020</i>
<i>Priamy predaj</i>	<i>30 451</i>	<i>0,8182</i>	<i>37 217</i>
<i>Spolu</i>	1 475 855		3 114 882
<i>Priemer</i>		0,4740	
<i>Náklad na 1 l</i>		0,4990	

Jatočné zvieratá

V roku 2023 závod živočíšnej výroby vyrobil 82,22 t mäsa z toho 80,642 t hovädzieho a 1,58 t jahňacieho mäsa. Na ďalší chov sa predalo 63 ks mliekových teliat a 32 ks mäsových teliat. Celkové tržby z predaja zvierat boli zúčtované vo výške **173 820,97 €**. Jatočné zvieratá sa predávali v priemernej cene **1,727€ / kg ž.h.**

Predaj zvierat na jatočné účely

	2019	2020	2021	2022	2023
Mäso spolu	77,75	73,35	84,385	82,219	82,22
z toho hovädzie v t	62,36	63,27	84,385	80,799	80,642
z toho jahňacie v t	15,38	10,08	-	1,420	1,58

Predaj chovných zvierat

	Počet v ks	Cena v € za kg ž.hm.
<i>Teliatá mliekové v ks (Ø hm. 70kg)</i>	63	1,84
<i>Teliatá mäsové v ks (Ø hm. 230 kg)</i>	32	3,17
Spolu HD	95	2,70

Celkové tržby živočíšnej výroby boli v roku 2023 zúčtované vo výške 1 517 403 €. Závod ŽV ukončil rok 2023 so stratou **-118 236 €**. Dotačné podpory do ŽV boli zúčtované celkovo vo výške 187 118 €.

Nepoľnohospodárske činnosti

Rozličný tovar

Predajňa Rozličného tovaru Sklabiňa dosiahla v roku 2023 zisk vo výške **14 859 €**. Celkový objem tržieb z predaja tovaru bol v roku 2023 zúčtovaný vo výške **526 367 €** čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom nárast o 53 722 €. Priemerná marža na tovar bola na úrovni 19,00 %.

Vývoj tržieb a vybraných nákladových položiek v prevádzke Rozličný tovar:

	2019	2020	2021	2022	2023
Tržby	405 050	451 735	429 531	472 645	526 367
Náklady	399 844	441 902	416 697	466 228	509 393
Obstaranie tovaru	337 919	376 796	354 321	392 429	429 319
Výsledok	3 532	7 379	11 143	3 531	14 864

Mäsovýroba s.r.o.

V roku 2023 zúčtovala spoločnosť Mäsovýroba s.r.o. celkové výnosy v objeme **2 683 381 €** z toho tržby z predaja vlastných výrobkov vo výške 1 433 819 €, tržby z predaja tovaru 693 310 € a tržby z predaja služieb 2 032 €. Medziročne vzrástli tržby o 17% t.j. o 307 513 €. Pridaná hodnota vzrástla o 121 693 € a bola zúčtovaná v celkovej výške 575 717€. V roku 2023 sa spracovalo 296,53 t mäsa a vyrobilo 158,35 t mäsových výrobkov.

Náklady boli v roku 2023 zúčtované v celkovej výške **2 620 925 €**, z toho spotrebné nákupy 1 937 614 € a náklady na služby 76 333 €. V spoločnosti ku koncu roka 2023 pracovalo 21 pracovníkov. V roku 2023 boli zúčtované osobné náklady v objeme 496 797 €.

Najväčšími odberateľmi sú COOP Jednota spotrebné družstvo Turčianske Teplice, Centrum sociálnych služieb Turčianske Teplice, Mesto Martin, Jesseniova lekárska fakulta UK, ZŠ Hurbanova, Fanči s.r.o. Najväčšími dodávateľmi sú dodávatelia mäsa Svaman Myjava, Istermeat Dunajská Streda, Miroslav Kubica a Diamont Poprad.

Medzi dlhodobu najpredávanejšie výrobky patria jaternice, údená klobása, údené mäso a gazdovská slanina.

Investičná činnosť v roku 2023 bola zameraná na dokončenie oplotenia okolo prevádzky a rekonštrukciu dvora. Celkovo sa preinvestovalo 48 011 €.

Vývoj tržieb a výsledkov:	2019	2020	2021	2022	2023
Výsledok v €: Mäsovýroba s.r.o.	-7 971	32 181	71 978	-13 678	62 456
Stredisko PD	14 649	24 569	26 658	20 333	20 014
Tržby v €	1 697 771	1 808 112	1 678 504	1 821 648	2 129 161

V roku 2023 hospodárila spoločnosť Mäsovýroba s.r.o. zisk po zdanení **62 456 €**. Čo sa týka strediska Mäsovýroba na PD tu bol zúčtovaný výsledok zisk vo výške **20 014 €**.

Podporná politika

Priame a neprojektové podpory

Od roku 2023 sa začali uplatňovať nové pravidlá Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) pre obdobie rokov 2023-2027. Nová SPP má byť nástrojom k naplneniu cieľov zelenej dohody, z tohto dôvodu sú normy orientované veľmi ekologicky a environmentálne. Táto politika kladie veľké nároky na poľnohospodárov v oblasti administratívy a dodržiavanie termínov. Je odviazaná od produkcie a vo veľkej miere podporuje mimoprodukčné, zelené ciele.

Za rok 2023 podnik prijal podporné platby celkovo v objeme **511 516,56 €**. V auguste 2023 bolo zo strany PPA uplatnené krátenie platieb o **55 489,89 €** za rok 2020. V roku 2024 sa očakáva prijatie nevyplatennej časti priamych platieb za rok 2023 v dohadovanej výške **97 761,28 €**. V porovnaní s rokom 2022 bola výška prijatých platieb nižšia o **150 379,66 €** a to z viacerých dôvodov. Nové pravidlá SPP priniesli aj nové podporné tituly a s nimi spojené nové sadzby. Znížila sa podpora na hektár pôdy, platby na znevýhodnené oblasti sa rozdeľujú podľa zaťaženia hektára pôdy dobyťou jednotkou a kráti sa ďalším koeficientom a tiež sa zrušila podpora na výkrm dobytká. V roku 2023 neboli vyplatené podpory zo štátneho rozpočtu pre chovateľov dojníc ako tomu bolo v roku 2022, kedy nám bola poukázaná mimoriadna platba vo výške 28 563,12 € a tiež platba na kompenzáciu suchom spôsobených škôd na krmovinách vo výške 66 127,05 €. V auguste 2023 PPA voči nám vyúčtovala finančnú nezrovnalosť za rok 2020 vo výške 55 489,89 € z pohľadu družstva bez právneho dôvodu, pretože dodnes nezrušila rozhodnutie, ktorým v roku 2020 rozhodla o pridelení platby. Z tohto dôvodu sa vrátka stala predmetom súdneho sporu družstva voči PPA.

Na základe právoplatného rozhodnutia boli za rok 2023 prijaté platby na tieto tituly: základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS) bola prijatá vo výške **160 481,25 €**, komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti na prvých 150,99 ha vo výške **10 305,69 €**, platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín (BP) v sume **7 935,62 €** a platba na oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami (ANC) v celkovej výške **211 895,77 €**. V roku 2023 bola vyplatená platba na ochranu biotopov prírodných a poloprírodných trávnych porastov v rámci agroenvironmentálno - klimatických opatrení (AEKO) vo výške **30 783,29 €**. Dohadnou položkou boli zúčtované aj platby na podporu formou celofarmovej ekoschémy v sume **97 761,28 €**, na tieto zatiaľ nebolo vydané rozhodnutie.

Platby na živočíšnu výrobu boli vyplatené pre nasledovné tituly platba na dobré životné podmienky zvierat vo výške **38 063,36 €**, platba na ovce a kozy **4 675,68 €**, platby na VDJ (ovce, kozy a kravy bez trhovej produkcie mlieka) v sume **2 625,96 €**.

Zo štátneho rozpočtu bola v roku 2023 prijatá dotácia vo forme úľav na environmentálnych daniach (zelená nafta), ktorá bola vyplatená vo výške **33 417,58 €** a tiež dotácia na platbu poistného vo výške **1 976,86 €**. Mimoriadna podpora pre pestovateľov pšenice bola prijatá v sume **9 355,50 €** ako kompenzácia za výrazný pokles cien tejto komodity na európskom trhu.

Vývoj priamych podpôr od roku 2019

Podpora/Rok	2019	2020	2021	2022	2023- skutočnosť	2023-odhad
SAPS/BISS	225 198,01	192 301,59	188 677,12	171 093,18	160 481,25	
EFA/Ekoschéma	123 017,74	104 368,40	110 463,05	99 816,11		97 761,28
Redistributívna pl.			1 334,09	1 178,18	10 305,69	
Platba na BP		11 044,98	10 526,05	5 502,03	7 935,62	
AEKO Biotopy	39 663,96	36 725,30	36 029,30	36 344,56	30 783,29	
ANC	139 674,26	139 012,60	190 159,40	175 872,16	211 895,77	
Dojnice	85 884,71	67 751,35	72 772,91	78 365,78	0,00	
Životné podmienky zvierat	37 440,00	37 700,00	35 880,00	34 286,08	38 063,36	
Platba OVce/KOzy	15 023,79	9 144 ,95	11 439,71	17 459,62	4 675,68	
VDJ	8 345,59	5 067,75	2 779,35	2 468,20	2 625,96	
Mimoriadne platby	34 985,11	38 750,61	35 243,55	131 054,03	44 749,94	
Úhrada finančnej disciplíny	6 322,88	6 531,08	8 618,22	6 217,57	0,00	
SUMA	716 944,04	648 398,60	703 922,75	759 657,50	511 516,56	97 761,28
Vráтка za rok 2020					-55 489,89	
SUMA po korekciách					456 026,67	
SUMA s dohadnou položkou						553 787,95

Finančné a investičné operácie

Investície

Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v roku 2023			
Obdobie	DHM	Stredisko	Cena/€
28.2.2023	Náves NS900 výklopná korba	Mechanizácia RV	4 842,73
31.07.2023	Disková kosa KRONE EASYCUT F320	Mechanizácia RV	12 500,00
	Spolu		17 342,73
30.11.2023	Váha nápravová prenosná	RV Závod	2 520,00
	Spolu		2 520,00
30.11.2023	Zámková dlažba	Mäsovýroba	1 750,00
30.11.2023	Kanalizačná prípojka a rekonštrukcia cesty	Mäsovýroba	25 072,73
	Spolu		26 822,73
31.7.2023	Betónový plot	Mäsovýroba	14 745,75
30.11.2023	Betónový plot	Mäsovýroba	6 442,88
	Spolu		21 188,63
	Spolu zhodnotenie		67 874,09
	Spolu nákup zvierat do ZS		0,00
	Spolu prevod zvierat do ZS		156 367,71

REKAPITULÁCIA

DHM	Pracovné prístroje a zariadenia	2 520,00
	Stroje a zhodnotenie	17 342,73
	Dopravné prostriedky	0,00
	Stavby	26 822,730
	Budovy a haly - zhodnotenie	21 188,63
	Zvieratá nákup do ZS	0,00
	Zvieratá prevod do ZS	156 367,71
	SPOLU DHM	224 241,80

Závazky

Stav **záväzkov** z obchodných vzťahov k 31.12.2023 bol **480 303 €** (stav záväzkov ku koncu roka 2022: 299 788 €). Našimi najväčšími veriteľmi sú **Schaumann Slovensko s.r.o.** dodávateľ krmných zmesí, minerálnych komponentov do krmných zmesí a konzervantov, **Odbytové družstvo Sever, družstvo**, dodávateľ krmných šrotov, hnojív, osív, prípravkov na ochranu rastlín, pneumatík a náhradných dielov, dodávateľ dojárskej technológie **Agrartechnik Krušovice**, ďalej dodávateľ osív **Novilla, s.r.o.** a dodávateľ pohonných hmôt **Petroltrans, a.s.**

Pohľadávky

Stav **pohľadávok** z obchodných vzťahov k 31.12.2023 bol **251 103 €**(v roku 2022 bol stav pohľadávok 205 613 €). Naším najväčšími dlžníkmi sú odberateľ mlieka **Odbytové družstvo Sever**, družstvo, odberateľ obilia **Pol'nonákup Turiec a.s.** a **Mäsovýroba s.r.o.**.

Pokladňa a bežné bankové účty

Ku koncu roka 2023 boli evidované zostatky na účtoch v bankách v sume **146 526 €** a v pokladni PD v sume **16 334 €**.

Úvery a leasing

Krátkodobé a dlhodobé úvery

Prevádzkové-krátkodobé a aj dlhodobé investičné financovanie podniku sa realizuje v spolupráci s Tatra bankou. Úroveň čerpania prevádzkového kontokorentného úveru bola k 31.12.2023 vo výške **692 451,36 €**.

Zostatok neuhradenej časti dlhodobých investičných úverov v Tatra banke ku koncu roka 2023 bol spolu vo výške **244 422,00 €**. Suma splátok úveru v roku 2023 bola vo výške **89 340,00 €**. Ide o zostatok nasledovných splátkových úverov:

- A. splátkový investičný úver z ktorého sa financovala kúpa polyfunkčného objektu v Sklabini, so zostatkom ku koncu roka 2023 vo výške **90 000 €**,
- B. splátkový úver na financovanie rekonštrukcie maštale na Farme dojníc v Záborí a kúpu pozemku s domom pri prevádzke Mäsovýroba, ktorého zostatok ku koncu roka 2023 činil sumu **9 982,00 €**,
- C. splátkový úver na financovanie nákupu kolesovej techniky a sejačky v celkovej výške 200 000 €, s evidovaným zostatkom ku koncu roka 2022 vo výške **144 440,00 €**.

Úroky

V roku 2023 boli úroky vynaložené vo výške **45 061 €**.

Ľudské zdroje

K 31.12.2023 bol evidenčný počet 38 trvale činných a 39,9 prepočítaných pracovníkov. Z celkového počtu zamestnancov bolo 12 žien. Suma zúčtovaných hrubých miezd v roku 2023 bola na úrovni 657 637 € (v roku 2022: 695 514 €). Osobné náklady v roku 2023 sa vynaložili vo výške 914 370 € (v roku 2022: 987 074 €). Priemerná hrubá mesačná mzda za rok 2023 dosiahla výšku 1 395,15 € a cena práce na zamestnanca 1 886,24€. Produktivita práce na zamestnanca vyjadrená pridanou hodnotou bola v roku 2023 v sume 15 052 € a produktivita práce za zamestnanca vyjadrená hrubou poľnohospodárskou produkciou bola vyrobená vo výške 47 098 €.

<i>Ukazovateľ</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	2023
<i>Počet pracovníkov</i>	51	45	42	38	38
<i>Hrubá mesačná mzda</i>	955,56	1 030,67	1 216,16	1 337,16	1395,15
<i>Priemerná mzda v poľnoh. SR</i>	820,00	896,00	929,00	982,00	1121,00
<i>Minimálna mzda SR</i>	520,00	580,00	623,00	646,00	700,00
<i>Produktivita práce z PH</i>	7 934	13 023	9 935	15 222	15 052
<i>HPP na zamestnanca</i>	35 062	40 273	39 487	42 273	47 098

Vybrané finančné ukazovatele

Plnenie vybraných finančných ukazovateľov hospodárenia družstva za rok 2023 v porovnaní s rokom 2022

Ukazovateľ	Skutočnosť 2023 v €	Plán 2023 v €	Skutočnosť 2022 v €	% plnenia	index 23/22	Vývoj
HPP celkom	1 789 729	1 950 000	1 606 385	92	1,11	rast
z toho rastlinná výroba	600 081	650 000	595 112	92	1,01	rast
z toho živočíšna výroba	1 189 649	1 300 000	1 011 273	92	1,18	rast
Tržby rastlinnej výroby	290 228	310 000	363 492	94	0,80	pokles
Tržby živočíšnej výroby	1 517 403	1 450 000	1 449 350	105	1,05	rast
Tržby celkom	2 429 065	2 380 000	2 375 740	102	1,02	rast
Podporné platby + dohadná položka	553 788	680 000	759 658	81	0,73	pokles
Podporné platby- prijaté	456 027	680 000	759 658	67	0,60	pokles
Výnosy celkom	3 530 741	3 220 000	3 457 670	110	1,02	rast
Nakúpené osivá	84 503	65 000	62 172	130	1,36	rast
Nakúpené hnojivá	50 078	75 000	99 611	67	0,50	pokles
Chem. ochrana	29 401	40 500	37 265	73	0,79	pokles
Nakúpené krmivá	644 515	550 000	543 139	117	1,19	rast
Náhradné diely	73 230	86 500	89 353	85	0,82	pokles
PHM	162 165	189 000	179 414	86	0,90	pokles
Veterinárne výkony	45 454	45 000	44 734	101	1,02	rast
Plemenárske výkony	26 187	25 000	24 663	105	1,06	rast
Energie, voda	149 117	159 000	148 180	94	1,01	rast
Mzdy	657 636	696 000	695 514	94	0,95	pokles
Odpisy DHM	142 707	151 500	143 326	94	1,00	rast
Odpisy zvierat	105 707	120 000	116 002	88	0,91	pokles
Náklady celkom (bez dane z príjmu)	3 461 274	3 194 300	3 307 069	108	1,05	rast
Hospodársky výsledok pred zdanením	69 466	25 700	150 601	270	0,46	pokles

Iné

Členské podiely evidujeme vo výške 94 234,25 €.

Základné členské vklady evidujeme vo výške 125 970,83 €.

Vyrovňavacie členské podiely evidujeme vo výške 328 164,17 €.

Listinné DPL evidujeme vo výške 793 222,67 € s členskou účasťou a bez členskej účasti vo výške 323 301,57 €.

Udalosti osobitného významu

Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja nemáme. Nenadobudli sme žiadne vlastné akcie, dočasné listy, obchodné podiely a akcie, dočasné listy a obchodné podiely materskej účtovnej jednotky podľa § 22. Nemáme žiadne údaje požadované podľa osobitných predpisov. Účtovná jednotka nemá organizačnú zložku v zahraničí.

Vedenie družstva monitoruje situáciu v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine a možné účinky a následky na hospodárenie družstva. Tieto v súčasnosti nemajú významné nepriaznivé dopady na spoločnosť (okrem rastúcich cien vstupov, najmä pohonných hmôt, energií, materiálov, tovarov a služieb). Družstvo neobchoduje priamo s tretími stranami, ktoré sídlia v Ruskej federácii alebo na Ukrajine, ani s osobami na zozname sankcionovaných osôb, avšak má odberateľov/dodávateľov, ktorí majú investície v týchto štátoch (alebo ktorí prevažnú časť svojich obchodov smerujú do týchto krajín). Na základe informácií vedenie nepredpokladá významný výpadok dodávok (materiálu, tovarov, služieb) ani výpadok predaja svojich výrobkov/služieb v roku 2024 a nepredpokladá významné ohrozenie nepretržitého pokračovania v činnosti v blízkej budúcnosti (t.j. počas nasledujúcich 12 mesiacov od dátumu zostavenia UZ).

Zúčtovanie výsledku hospodárenia

Hospodársky výsledok **zisk 59 744 €** bude zúčtovaný po schválení VČS ako úhrada straty minulých rokov z účtu 429 000 - neuhradená strata minulých rokov. **Výsledok hospodárenia potvrdil nezávislý audítor audítorskou správou zo dňa 28.03.2024.**

Súčasťou výročnej správy je kompletná účtovná závierka vrátane správy audítora.

